

Svako ko je bar jednom posetio Vojvodinu, sigurno je probao najbolju riblju čorbu na čardi kraj reke, popio najbolje vino sa peska ili fruškogorskih padina, uživao u najlepšim ambijentima starih salaša i ljubaznim osmesima snaša, ali uživao i u najlepšim notama vojvođanskih tamburaša.

I nekako, kada se pomene ova naša Panonska ravnica kojom su hodili pa i ostali razni narodi donoseći sa sobom svoju kulturu i običaje, ne možemo a da ne zamislimo jedan veliki seoski lonac na tufnice u kom se od raznoraznog povrća krčka najfinija čorba...Što više sastojaka, ukusnija čorba! Tako smo dobili: mađarski gulaš, nemački rinfajš, slovačke flekice sa kupusom, štrudle, a sve te gastro čarolije kao špricer posle ručka, pratila je muzika. Muzika tamburaša! Bilo je tu i dobrih gajdaša, harmonikaša, ali oni koji su najviše dirali u dušu bili su tamburaši.

Od kad je kafana, i dobre pesme, dobrih i manje dobrih ljudi, naravi kojekakve, tamburaši su nevidljivim mastilom ispisivali istoriju svakog sela i grada. Srbi, Mađari, Romi, Slovaci, Rusini svi su oni bili pravi čarobnjaci tamburaške muzike. Od velikog Janike Balaža preko jednako cenjenih imena tamburaške muzike: Paje Nikolića, Čika Miše iz Palanke, Ivana Dimića, Todora Paganinija, Lepog Jovice, Stevana Pavlovića, Miše iz Berega i čuvenih Osam tamburaša sa Petrovaradina do muzičara koji i danas neguju najfinije note tamburica Zvonka Bogdana i Milana Prunića Dume, postoji samo veliko srce i duša koja se stapa sa muzikom. Oni su večnost, a večnost i jeste rezervisana za njih.

Istorija pripoveda da najstarija tambura potiče iz XIX veka i da je bila vlasništvo Paje Kolarića iz Osijeka, ali mi ne bismo bili Vojvođani da nismo saznali pravu istinu. Priča o romantičnoj i tragičnoj ljubavi između Milene Stefanović i Jovana Grčića Milenka našeg nepravedno zapostavljenog pesnika i tamburaša, odvela nas je kao po Božijoj volji do najstarije tambure Panonske ravnice. U Čerević. Od te ljubavi potekla je tambura i razlila svoje melodije po čitavoj Vojvodini pa i šire.

Tog trećeg dana avgusta meseca leta Gospodnjeg 2021 milozvuci ovog starog žičanog instrumenta, odzvanjali su kao eho prošlosti i u našoj varoši. Novi Bečej i prelepo dvorište Narodne biblioteke, bilo je mesto sastanka šest tamburaša sa Dunava i Tise. Uz tamburaškog maga Zorana Bugarskog Bricu, doajena tamburaške pesme Milana Prunića Dumu, a sve uz predivne priče o davnašnjim tamburašima našeg uvaženog mr. Siniše Jokića po delima hroničara i publiciste Zorana Kneževa.

Predstavljamo vam knjigu „Tamburaške priče iz davnina“ koju je sa puno ljubavi i strpljenja oslikao i opisao iz svog pera Zoran Knežev. Kako sam autor knjige kaže, bilo je potrebno mnogo dana, meseci da bi se prikupila građa za ovu knjigu. Obilasci muzeja, kafana,

razgovora sa tamburašima koji i danas sviraju po kafanama, istina ne onako autentičnim kao nekada, prisećanja na njihove očeve, dede koji su bili svirci... Ipak, Zoran kaže da je to bila za njega jedna prava muzička avantura, a Novi Bečej i novobečejski tamburaši dobili su posebno mesto u njegovoj knjizi.

U našim uspomenama, muzički život Novog Bečaja i Vranjeva ostavio je neizbrisiv trag u knjizi uspomena na velikane muzičkog stvaralaštva naše varoši. Veliki kompozitor i rodonačelnik solo pesme Josif Marinković koji je maestralno svirao između ostalih instrumenata i tamburu, Dubravka Nešović, Teodora Arsenović Boberić i mnogi muzički talenti koji nisu stekli planetarnu slavu, ostali su zapamćeni kao cenjeni i poštovani muzički izvođači. Od kada je prvi put čuveni putopisac Evlija Čelebija opisao „lepi grad Bečej“, kada su počele da niču prve mehane u našem kraju, priče o čuvenim tamburaškim bandama i orkestrima nižu se kao dukati na đerdanu. Našina banda, Krompina banda, Jocina banda, Njanjina banda i čuveni hoteli: Rojal, Vojvodina, Jadran; kafane: Plavi jorgovan, Kongo, Kod Lotara, ljubomorno čuvaju priče koje su sada već zaboravljene, ili ih se retko ko seća. Kroz ovu knjigu, mi smo na tren oživeli jedan „stari“ Novi Bečej, jedno vreme za koje mnogi kažu da je bilo srećnije i bezbrižnije, ali energično, veselo, pa i nostalgično.

Priče o tamburašima iz davnina i nisu bile tako davno kao što mnogi misle. To i jeste jedna žal za prošlim srećnim danima u kafanama koje su živele nekim drugačijim životom nego danas. Jedna tuga i seta kroz prisećanje o nekim davnim ljubavima, dragim ljudima, dobrim prijateljima... A kad uz ta sećanja čujemo i nostalgični zvuk tamburice koja kao da izranja iz starih perina seoskih kreveta, ostajemo u nekom posebnom svetu, svetu gde tamburaši još uvek sviraju kao nekada...

Promociju knjige „Tamburaške priče iz davnina“ hroničara i publiciste Zorana Kneževa upotpunili su: TO „Banatski Štim“ iz Kikinde i KUD „Brile“ iz Beočina, Zoran Bugarski Brica, rukovodilac Centra tamburaške kulture i član Velikog tamburaškog orkestra RTV iokalni solista: Milan Prunić Duma. Medijator i recezent: mr Siniša Jokić, direktor Zavoda za zaštitu spomenika kulture grada Novog Sada.

Tekst i foto: Tatjana Vlaškalin

